

BIULETYN

październik 1997r

6

**BIURO HANDLOWO-USŁUGOWE
ZET Sp. z o.o.**

oferuje:

- Materiały do budowy sieci elektroenergetycznych
- Przewody - Linki - Kable
- Źródła światła
- Izolatory
- Osprzęt
  - ❖ energetyczny
  - ❖ instalacyjny
  - ❖ zabezpieczający

HURT Tarnów ul. Kryształowa 1/3
DETAL Tarnów ul. Nowy Świat 3
Bochnia ul. Karosek 31

tel./fax (014) 219-212
tel. (014) 21-36-81 w. 1366

Biuletyn

Oddziału Tarnowskiego
Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

Nr 7

Tarnów

maj 1998

do użytku wewnętrznego

Wydawca:
Zarząd Oddziału
Tarnowskiego SEP
Tarnów
ul. Rynek 10
tel.21-55-29

KOLEGIUM
REDAKCYJNE:
red. Nacz. mgr inż.
A. Wojtanowski,
redaktorzy
działów:

A. Kłosowicz,
A. Liwo,

Zdjęcia wykonuje:
St. Gala

Autorzy
współpracujący:
mgr inż. B. Kurowski,
mgr inż. T. Wahtl,

Za treść ogłoszeń Redakcja nie ponosi żadnej odpowiedzialności

Do czytelników

Niniejszy numer biuletynu ukazuje się już po odbyciu Walnego Zebrania Delegatów O/T SEP. Na WZD dokonano wyboru władz Oddziału Tarnowskiego SEP. W dniu 15 kwietnia 1998r. odbyło się posiedzenie Zarządu Oddziału, na którym powołano osoby odpowiedzialne za poszczególne sfery działalności Oddziału. W biuletynie pragniemy te osoby przedstawić.

W dniach 26-29 maja odbędą się Dni Elektryki organizowane siłami O/T SEP. Na łamach biuletynu prezentujemy niektóre tematy i zagadnienia omawiane podczas tych dni.

Zarząd Tarnowskiego Oddziału SEP
Kolegium Redakcyjne Biuletynu

Z życia Tarnowskiego Oddziału SEP

W dniach 19-21 maja obchodziliśmy Tarnowskie dni Elektryki 97

Tematem wiodącym tegoroczne dni był Internet prezentowany przez firmę OPTIMUS - z Krakowa. Uczestnicy spotkań mieli okazję , przekonać się że Internet jest bardzo ekspansywnym źródłem informacji oraz szybką i nowoczesną formą kontaktów między ludzkich.

Impreza była dobrze zorganizowana przez sekcję Telekomunikacji przy T/O SEP i cieszyła się dużym powodzeniem.

T/O SEP zorganizował w dniach 12-13 września bieżącego roku autokarową wycieczkę turystyczno-techniczną do Zespołu Elektrowni Wodnych Porąbka-Zar.

Program wycieczki obejmował ponadto zwiedzanie Beskidu Śląskiego i Żywieckiego.

Wspaniała pogoda dobra organizacja, umożliwiły uczestnikom wspaniały wypoczynek.

W dniu 8 października T/O SEP i Zakład Energetyczny Tarnów S.A. organizują regionalne seminarium na temat: „Prawo Energetyczne - Przepisy Wykonawcze” . Temat ten będzie prezentował pan Herbert Leopold Gabryś - doradca Prezesa Rady Ministrów w Kancelarii Premiera RP.

Omówienie powyższego wystąpienia znajduje się wewnątrz biuletynu.

W końcu lipca na cmentarzu w Krzyżu żegnaliśmy z wielkim żalem tragicznie zmarłego Kolegę inż. Romana Dzieńskiego.

Zamieszczamy pośmiertne o Nim wspomnienie.

KOŁO NR 1 STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH (SEP) - W TARNOWIE

I. Rys historyczny Zakładu Energetycznego

Okręgowy Zakład Energetyczny S.A. w Tarnowie (OZET S.A.) z siedzibą w Mościcach powstał w 1937 r. Do wybuchu wojny OZET, oprócz działalności handlowej, polegającej m.in. na sprzedaży energii elektrycznej miastu oraz innym zakładom przemysłowym Tarnowa i powiatu, prowadził działalność eksploatacyjną. Do wielkich budów Zakładu należała Elektrownia Stalowa Wola, Elektrownia Rożnów, elektryfikacja tak wielkiej inwestycji jaką był w Polsce międzywojennej Centralny Okręg Przemysłowy (COP).

W okresie okupacji OZET S.A. przeszedł pod zarząd niemiecki i nadal funkcjonował. W 1942 r. Siedzibę Zakładu przeniesiono z Mościc do Tarnowa, na ulicę Nowy Świat 3.

W nowej rzeczywistości po zakończeniu II wojny światowej OZET od 1945 r. Podlegał Zjednoczeniu Energetycznemu Okręgu Krakowskiego w Krakowie, w latach następnych w Radomiu i w Katowicach.

W 1951 r. Zakład przyjął nazwę : Zakład Sieci Elektrycznych w Tarnowie. Kolejna reorganizacja dokonała się w 1958 r. i nowa nazwa Zakład Energetyczny w Tarnowie obowiązywała do 1993, kiedy to przekształcono go w Spółkę Akcyjną Zakład Energetyczny Tarnów w Tarnowie (ZET S.A.).

Na przestrzeni 60 lat pracowali w Zakładzie specjaliści wysokiej klasy, technicy i inżynierowie elektrycy, energetycy i inni. W pierwszym okresie byli to absolwenci wyższych uczelni politechnicznych we Lwowie, Krakowie, a także absolwenci innych renomowanych uczelni technicznych w Europie. Po II wojnie światowej liczba techników i inżynierów elektryków pracujących w Zakładzie z każdym rokiem wzrastała. W 1951 r. Utworzono przy Zakładzie koło Stowarzyszenia Elektryków Polskich (SEP). Koło Zakładowe otrzymało numer 1. Jest seniorem tarnowskich kół sepowskich.

II. Początki Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

Stowarzyszenie Elektryków Polskich jest organizacją działającą od blisko 80 lat. Początki były następujące. W drugim roku odzyskania NIEPODLEGŁOŚCI, w dniach 7-9 V 1919 r. odbył się w Warszawie Ogólnopolski Zjazd Elektrotechników Polskich, na którym powołano do życia SEP i uchwalono jego statut (9V). Data ta uważana jest za początek istnienia SEP.

Statut SEP ustalał następujące cele i zadania stowarzyszenia :

- wspólna praca nad całokształtem zagadnień elektrotechnicznych oraz współpraca z pokrewnymi instytucjami zagranicznymi

- krzewienie wiedzy elektrotechnicznej, popieranie uczelni elektrotechnicznej , popieranie i rozpowszechnianie piśmiennictwa fachowego

- tworzenie zbiorów, bibliotek, laboratoriów, urządzenie zjazdów, wycieczek techn., wystaw, odczytów itp., a także powoływanie biur zajmujących się poradnictwem fachowym i pośrednictwem pracy

- opracowywanie przepisów elektrotechnicznych (głównie instalacyjnych) i praca nad słownictwem elektrotechnicznym

- współdziałanie w rozwoju rodzimego przemysłu elektrotechnicznego

- rejestracja fachowych sił elektr.

W latach 1927/1928 dokonano reorganizacji SEP i przyjęto nowy statut, zgodnie z potrzebami ówczesnego, rozwijającego się przemysłu elektrotechnicznego.

Tuż przed wybuchem II wojny światowej, w dniach 18-21 VI 1939 r., w Katowicach i Cieszynie odbyło się Walne Zgromadzenie SEP. Doszło wówczas do połączenia SEP z STP (Stowarzyszenia Teletechników Polskich, istniejącego od 1932r.) . Był to historyczny Zjazd Połączeniowy.

W sierpniu 1939 r. SEP liczył ponad 1500 członków zwyczajnych, zrzeszonych w 13 oddziałach terenowych, m.in. w Krakowie i we Lwowie. Lokal Zarządu Głównego SEP mieścił się w Warszawie, w Pałacu Kronenberga przy ulicy Królewskiej 15.

Pierwszym prezesem SEP był w latach 1919-1929 Mieczysław Pożaryski, ostatnim w okresie międzywojennym Kazimierz Szpotański, który pełnił funkcję przez okres okupacyjny (tajnie) oraz był tym prezesem, który wznowił działalność SEP w 1945 r. Warto wspomnieć, że jednym z założycieli SEP był dr Jan Studniarski, pierwszy dyrektor Elektrowni Miejskiej w Tarnowie od 1919 r., poprzedniczki OZET.

Stowarzyszenie Elektryków Polskich jest więc organizacją użyteczności publicznej o profilu techniczno-naukowym. W okresie przedwojennym było organizacją elitarną, po II wojnie coraz bardziej masową, chociaż członkostwo w SEP nadal w pewnym stopniu nobilitowało. W szeregach SEP po II wojnie światowej znajdowało się wielu członków będących w opozycji wobec nowej, komunistycznej rzeczywistości. Koło SEP w powojennej historii Zakładu Energetycznego, dziś Zakład Energetyczny Tarnów Spółka Akcyjna (ZET S.A.), zapisało się chlubnie.

III. Zarys historii Koła nr 1 w Tarnowie

Pierwsze sepowskie koło w Tarnowie powstało przy ówczesnym Zakładzie Sieci Elektrycznych (dziś ZET S.A.) w 1951 r. Członkami założycielami było 26 techników i inżynierów, zaś pierwszym prezesem koła został ówczesny naczelny dyrektor Zakładu Leon Jakus. Koło przyjęło kolejny numer 1. Strukturalnie wchodziło w skład Oddziału SEP w Krakowie.

Koło nr 1, a także wkrótce powstałe Koło nr 2 przy Fabryce Silników Elektrycznych (Tamel), przez prawie 15 lat były jedynymi kołami sepowskimi w Tarnowie i regionie objętym działaniem ZSE, a więc w Polsce południowej i wschodniej. Koło nr 1 liczyło wkrótce blisko 90 osób. Po Leonie Jakusie przewodniczącym Koła został Henryk Kluza. W latach 1953-1966 przewodniczącym Koła był mgr inż. Henryk Ziemiński, legenda tarnowskiej energetyki.

W latach 50 i 60 Krakowski oddział SEP nie przywiązywał zbyt wiele uwagi do działalności Kół sepowskich w Tarnowie, przede wszystkim ze względu na ich peryferyjność. Koło nr 1 pełniło więc rolę jak gdyby mini-oddziału. Członkowie Koła prowadzili szkolenia kursowe nie tylko w Tarnowie, ale i w Nowym Sączu, Krynicy, Grybowie, Gorlicach, Tarnobrzegu, Stalowej Woli, kończące się egzaminami.

Prowadzono szereg odczytów w miastach i miasteczkach regionu przedstawiające osiągnięcia elektryki światowej. Szkolono w zakresie budownictwa linii przesyłowych najwyższych napięć, ochrony przeciwporażeniowej, bezpieczeństwa pracy i wielu innych.

We współpracy z powstałym w Tarnowie Oddziałem NOT, którego sekretarzem, a następnie wieloletnim wiceprezesem był Henryk Ziemnicki, przewodniczący Koła nr 1 przy Zakładzie Energetycznym powstała myśl podjęcia starań o utworzenie w Tarnowie Oddziału SEP. Pod koniec 1969 r. powstał Komitet Organizacyjny d.s. utworzenia Oddziału. Po heroicznych bojach staranie uwieńczyło sukcesem i 22 I 1970 r. powstał Oddział Tarnowski SEP. Nie sposób zauważyć członków Koła nr 1 z Henrykiem Ziemnickim, Marianem Mirkiem, Jerzym Rokitą i innymi, którzy wnieśli największy wkład w utworzenie Oddziału.

W kolejnych latach Koło nr 1 przy ZET w Tarnowie nadal przejawiało największą działalność ze wszystkich kół Oddziału Tarnowskiego. Byli inicjatorami potrzebnych na owe czasy form szkolenia i propagandy technicznej oraz stworzyli wsparcie dla rodzącego i rozwijającego się ruchu racjonalizatorskiego. Członkowie przez cały okres działalności Koła aktywnie włączali się w rozwiązywanie problemów technicznych i organizacyjnych Zakładu, stosownie do aktualnych potrzeb.

Działalność Koła określana była statutem, wskazującym cele i zadania członków Koła. Do najważniejszych należały:

- ◆ współudział lub organizacja różnych form szkolenia wewnątrz zakładowego

- ◆ popularyzacja wiedzy i osiągnięć technicznych szczególnie w branży elektro-energetycznej, co było realizowane przez liczne odczyty, prelekcje oraz w ramach aktywnego udziału w przygotowaniu wystaw i konkursów technicznych

- ◆ reprezentowanie interesów i integracja środowiska technicznego Zakładu znajdowała spełnienie w organizacji licznych wycieczek techniczno-krajoznawczych oraz spotkań towarzyskich z przygotowanym programem

- ◆ dbałość o utrzymanie tradycji Koła i więzi z długoletnimi jego członkami

Do tradycji Koła wszedł zwyczaj odwiedzania grobów zmarłych kolegów w dzień Wszystkich Świętych.

Ponadto na podkreślenie zasługuje fakt aktywnego udziału wielu członków koła w pracach sekcji i komisji technicznych Oddziału Tarnowskiego SEP, którzy na przestrzeni wielu lat działalności Stowarzyszenia, wnieśli znaczący wkład w jego funkcjonowanie i osiągnięcia.

Szczególnego podkreślenia wymaga w tym miejscu osoba mgr inż. Henryka Ziernickiego przewodniczącego Koła, a następnie wieloletniego prezesa Oddziału Tarnowskiego SEP, którego aktywna i inicjatorska nieraz działalność organizacyjna została podkreślona nazwaniem jego imieniem sali obrad w budynku Naczelnej Organizacji Technicznej naszego województwa.

20 X 1975 r. Koło nr 1 obchodziło bardzo uroczyste 25-lecie działalności. Wśród zaproszonych gości obecni byli prezesi i wiceprezesi wszystkich kół SEP z terenu Tarnowa, dyrekcja Zakładu Energetycznego. Uroczystość uświetnił swoją obecnością mgr inż. Erazm Ciołczyk - przedstawiciel Zarządu Głównego SEP, Henryk Ziernicki - prezes Oddziału tarnowskiego SEP, dyrektor ZE Mieczysław Bacia. Podczas jubileuszowego spotkania odczyt na temat działalności organizacji w minionym 25-leciu, w powiązaniu z historią Zakładu Energetycznego w Tarnowie, wygłosił mgr inż. Jerzy Rokita, Główny Inżynier ZE, a jednocześnie wiceprezes Tarnowskiego Oddziału SEP. Ponadto referat pt. *Perspektywy rozwoju techniki energetycznej* wygłosił honorowy gość jubileuszowego spotkania prof. dr inż. Zbigniew Jasicki.

To niecodzienne spotkanie członków Koła, pełne serdeczności, solidarności, przypadło wszystkim do gustu i przez długi czas komentowane było przez członków Koła. Nie co dzień przecież kadra techniczno-inżynierska rozpieszczana była docenianiem i uprzejmościami ze strony przełożonych czy też jak wtedy mówiono aktywu robotniczego. Następną dekadą przyniesie wiele zmian na scenie politycznej nie tylko Polski, ale i Europy.

W dwa lata później, 18 I 1978 r., w sali Klubu Techniki i Racjonalizacji odbyło się kolejne zebranie sprawozdawczo-wyborcze Koła. Uplýwała właśnie trzyletnia kadencja Zarządu Koła. W zebraniu wzięło udział 76 członków Koła. Zebranie prowadził Główny Inżynier ZET Jerzy Rokita, reprezentujący jednocześnie dyrekcję Zakładu. Uczczono minutą ciszy zgon trzech członków Koła: mgr inż.

Aleksandra Zielińskiego, inż. Franciszka Niewiadomskiego i Ludwika Jasnowskiego. Podczas głosowania wybrano nowy Zarząd, który tworzyli:

Józef Stec - sekretarz
Jerzy Synowiec - skarbnik
inż. Jan Bystrzycki - członek
inż. Bartosz Chmura - członek
Mieczysław Piskozub - członek
inż. Zbigniew Sikora - członek
inż. Anatol Wesołowski - członek
inż. Jerzy Zach - członek

Do komisji Rewizyjnej weszli: inż. Wiesław Kaszuba (przewodniczący), inż. Adam Pilch, inż. Antoni Kawik.

Na przełomie lat 70. i 80. Koło prowadziło nadal swoją statutową działalność. Serdeczne więzi wśród inteligencji technicznej ZE, skupionej w Kole, cementowały się w trakcie wielu wycieczek, zarówno szkoleniowych jak i rekreacyjnych.

5 marca 1981 r. podczas zebrania sprawozdawczo-wyborczego, w wyniku-jak z dumą podkreślono w Kronice-demokratycznych wyborów, w skład nowego Zarządu Koła SEP weszli:

inż. Józef Tabor - przewodniczący
mgr inż. Jerzy Zach - wiceprzewodniczący
Józef Stec - sekretarz
Jerzy Synowiec - Skarbnik
mgr inż. Anatol Wesołowski - członek zarządu
inż. Antoni Kawik - członek
inż. Bartosz Chmura - członek
inż. Zbigniew Sikora - członek

Komisję Rewizyjną tworzyli: mgr inż. Marian Mirek, Stanisław Skolarczyk, Roman Orszula.

Zarząd ten o tyle był historyczny, że podczas jego kadencji działalność Koła, podobnie jak Oddziału SEP, została zawieszona wprowadzeniem dnia 13 XII 1981 r. stanu wojennego. Demokratyzacja życia społeczno-politycznego w Polsce została zahamowana na lat 8.

Stan wojenny przerwał działalność wielu stowarzyszeń, instytucji, związków zawodowych. Rządzący krajem komuniści obawiali się nie tylko NSZZ „Solidarność”, potężnego związku zawodowego, któremu przewodził robotnik ze Stoczni Gdańskiej Lech Wałęsa, ale

także tak niegroźnych stowarzyszeń jak np.: NOT, SEP, PTTK, czy np. Związek Wędkarski itp. Życie społeczno-polityczne zamarło w kraju na nowo.

Członkowie Koła SEP przy ZE w Tarnowie dowiedzieli się np. trzy dni po wprowadzeniu stanu wojennego, że planowana na dzień 16 XII 1981 r. wycieczka do Zakładów Mleczarskich w Tarnowie, zorganizowana przez sepowców z Rejonu I nie mogła dojść do skutku.

W miesiąc po wprowadzeniu stanu wojennego zmarł mgr inż. Stefan Chylak, członek Zarządu Oddziału tarnowskiego SEP, długoletni i zasłużony pracownik ZET oraz aktywny członek Koła od wielu lat, były jego prezes.

Od momentu wprowadzenia w życie stanu wojennego działalność Koła SEP przy ZET zamarła. Dopiero w półtora roku później, w warunkach złagodzenia rygorów stanu wojennego, możliwa była wycieczka członków Koła, zainteresowanych nadal działalnością organizacji, mającej tak wielką tradycję w Zakładzie i w Tarnowie, do Lublina i Zamościa. Celem wycieczki było zapoznanie się z jedną z największych elektrowni w Polsce-Elektrownią Połaniec. Przy okazji zwiedzono Lublin, Zamość, Sandomierz, Nałęczów, Majdanek. W wycieczce wzięło udział 35 osób, a jej organizatorami byli członkowie Koła: Bartosz Chmura oraz Anna Eliaszczyk.

Akcje odczytowe wznowiono dopiero w kwietniu 1983 r. Po długiej przerwie ta popularna forma doskonalenia mogła zaistnieć. 21 VI 1983 r. odczyt pt. *"Problem zagrożeń związanych z eksploatacją sieci najwyższych napięć"* wygłosił mgr inż. Wacław Lis, kierownik Rejonu V w Tarnowie Swierczkowie. Jak zanotował kronikarz, frekwencja niestety była niska. Sytuacja polityczna w kraju na długi czas zniechęciła wielu ludzi do jakiegokolwiek aktywności.

Członkowie tarnowskiego Oddziału SEP poruszeni zostali tymczasem śmiercią prezesa Tarnowskiego Oddziału SEP mgr inż. Henryka Ziemnickiego, niezwykle dla tej organizacji zasłużonego człowieka. Pogrzeb zmarłego tragicznie, i w niewyjaśnionych do dziś okolicznościach, odbył się 10 III 1983 r. Mowę pożegnalną wygłosił prezes Zarządu Głównego SEP - mgr inż. Jacek Szpotański.

26 V 1983 r. w Zakładzie Energetycznym Tarnów odbyło się Zebranie Zarządu Tarnowskiego Oddziału SEP, które zaszczylił goście z Krakowa m.in. prof. dr hab. inż. Kazimierz Bisztyga, który wygłosił odczyt pt. *"Kierunki rozwoju energetyki światowej"*.

Tymczasem upływała kolejna kadencja urzędującego Zarządu Koła.

30 I 1984 r. zwołano zebranie sprawozdawczo-wyborcze. Przedstawiciel Oddziału mgr inż. Tadeusz Wachtl ocenił pracę Zarządu Koła pozytywnie, podkreślając, że przyszło mu działać w złożonych warunkach społeczno politycznych, jakie miały i mają miejsce w Polsce. W czasie dyskusji podkreślono zauważalny w kraju spadek autorytetu i pozycji zawodowej kadry inżyniersko - technicznej. Wzywano do integracji środowiska i ożywienia działalności Koła, które liczyło w tym czasie 137 członków. W wyniku wyborów wybrano na kolejną kadencję nowy Zarząd. Tworzyli go:

inż. Józef Tabor - prezes Koła

mgr inż. Jacek Sumera - wiceprezes

Józef Stec - sekretarz

inż. Antoni Maziarka - członek

inż. Antoni Kawik - członek

inż. Władysław Słowik - członek

inż. Bartosz Chmura - członek

Komisję rewizyjną tworzyli: Roman Orszula, inż. Zdzisław Liwo, Aleksander Kleszcz.

14 członków-delegatów z Koła nr 1 wzięło udział w Walnym Zebraniu Delegatów Oddziału Tarnowskiego SEP, które odbyło się 22 III 1984 r. Prezesem Oddziału wybrano mgr inż. Tadeusza Wachtla. Z Koła nr 1 do Zarządu Oddziału weszli:

mgr inż. Jerzy Rokita jako wiceprezes Oddziału

mgr inż. Marian Mirek - przewodniczący Sekcji Energetycznej

oraz jako członkowie : Jerzy Zach, Anatol Wesołowski, Roman Lubich, Adam Pilch, Józef Tabor - przewodniczący Sądu Koleżeń-
skiego.

Było to duże wyróżnienie dla najstarszego Koła sepowskiego w Tarnowie.

W czerwcu 1984 r, przedstawiciele Zarządu Koła złożyli wizytę nowemu dyrektorowi ZET inż. Tadeuszowi Malcowi, członkowi Koła, który zastąpił na tym stanowisku długoletniego dyrektora Zakładu, zmarłego Mieczysława Bacię. Podczas tej kurtuazyjnej wizyty wyrażano nadzieję na wzajemne zrozumienie i dobrą współpracę.

Miesiąc wcześniej Zarząd wytypował najaktywniejszych członków Koła do odznaczeń. Proponowano odznaczyć następujących, długoletnich członków Koła:

Srebrnym Krzyżem Zasługi - Józef Stec

Złotą odznaką SEP - Edmund Sumera, Henryk Składzień, Zenon Motyliński, Zdzisław Liwo, Jan Niczyj, Jerzy Zach

Srebrną Odznaką SEP: Jan Bystrzycki, Władysław Słowik, Bartosz Chmura, Stanisław Zakrzewski

Przygotowano się do ogólnopolskiego jubileuszu 65-lecia SEP. XXIII Walny Zjazd odbył się w październiku 1984 r. w Poznaniu i połączony był z celebrowaniem jubileuszu Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Jednym z delegatów na ten Zjazd był przedstawiciel Koła nr 1 mgr inż. Marian Mirek, który po powrocie dzielił się z kolegami wrażeniami i spostrzeżeniami z tej uroczystości.

W październiku 1985 r. tarnowski Oddział SEP obchodził jubileusz 25-lecia działalności. Z tej okazji oddano do użytku Dom Technika, w wyremontowanej i odrestaurowanej kamienicy przy Rynku 10, w którym znalazła siedzibę Naczelna Organizacja Techniczna oraz Oddział SEP w Tarnowie.

W latach 1984-1987 wzrosła znacznie liczba członków Koła ZET. W końcu kadencji ustępującego Zarządu Koło liczyło 171 członków, czyli 33 więcej niż w 1984 r.

29 stycznia 1987 r. odbyły się kolejne wybory do nowego Zarządu. Nastąpiła zmiana na stanowisku prezesa Koła. Został nim mgr inż. Jacek Sumera. Ponadto w skład Zarządu weszli: Antoni Kawik, Józef Tabor, Józef Stec, Antoni Maziarka, Waclaw Lis, Stanisław Koziół, Zygmunt Kowal. Komisję Rewizyjną tworzyli: Bogdan Chmura, Władysław Słowik, Ryszard Bargieł.

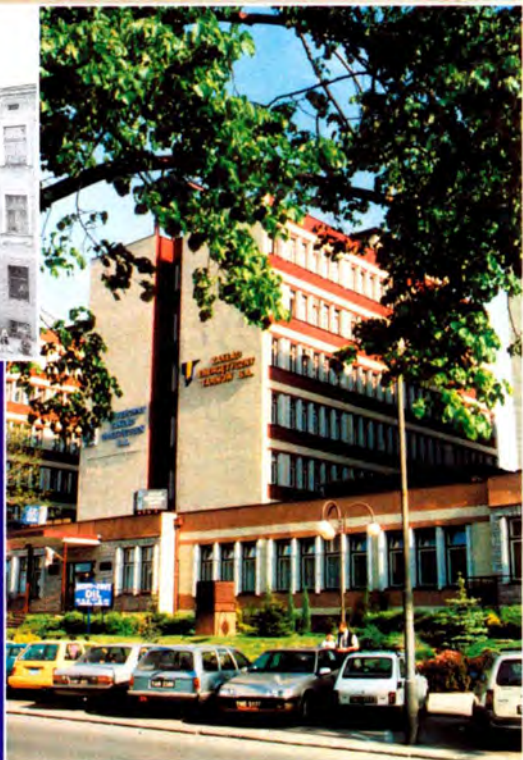
Koło nr 1 nadal cieszyło się wielkim poważaniem i estymą wśród sepowskiej braci Oddziału tarnowskiego. W marcu 1987 r. do władz Zarządu Oddziału SEP w Tarnowie z naszego Koła weszło 8 członków, zaś do RW NOT-3 członków. Ponadto mgr inż. Waclaw Lis reprezentował Koło nr 1 w Zarządzie Wojewódzkim Klubu Techniki i Racjonalizacji, zaś mgr inż. Stanisław Koziół - w Komitecie Automatyki Elektroenergetycznej przy Zarządzie Głównym SEP.

W czasie wyjazdowego zebrania Zarządu Koła, które odbyło się 27 V 1987 r. w Ciężkowicach, podjęto uchwałę o objęciu patronatu nad rozbudową Ośrodka Rekreacyjno - Wypoczynkowego nad Białą, który w przyszłości stanowiłby miejsce do spotkań szkoleniowych, towarzyskich i wypoczynkowych członków Koła nr 1.

W tym czasie członkowie Koła prowadzili działalność usługową na rzecz Zakładu Energetycznego, a także środowiska tarnowskiego, służąc swoją wiedzą i wysoką fachowością. Wraz z coraz nowszymi urządzeniami technicznymi specjaliści byli bardzo poszukiwani. W 1988 r. inżynierowie i technicy z Koła nr 1 opracowali m.in. instrukcję szczegółową eksploatacji urządzeń telesterowania, unikalnych zabezpieczeń i automatyki przebiegu oraz przeprowadzono szkolenia pracowników eksploatacji i ruchu w tym zakresie na stacji 400/110 kV Tarnów. Prace te wykonywali członkowie Koła na zlecenie Zakładu. Uzyskane przez Koło środki finansowe przeznaczano na dalszą aktywizację działalności Koła.

We wrześniu 1988 r. w Zakładzie Energetycznym Tarnów obchodzono uroczystości jubileusz 80 - lecia energetyki tarnowskiej oraz 50 - lecie Zakładu Energetycznego, który swoimi korzeniami sięgał Okręgowego Zakładu Elektrycznego Spółka Akcyjna (OZET S.A.), powstałego w Mościcach właśnie w 1937 r. Koło nr 1 było współinicjatorem, z okazji jubileuszu, razem z Oddziałem Tarnowskim SEP, spotkania Głównych Energetyków zakładów przemysłowych z Tarnowa i województwa.

Coraz więcej pracowników ZET, jednocześnie członków Koła nr 1, pamiętających pierwsze lata działalności Koła, odchodziło na emeryturę, lub co naturalne umierało. W końcu lat 80. następowała kolejna wymiana pokoleń pracowników Zakładu. Wśród członków Koła żywa była pamięć o tych, którzy odeszli już z tego świata. Przed dniem 1 listopada 1988 r. zorganizowano *Jubileuszowy Zaduszkowy Wieczór Wspomnień*. Wieczór poprzedzony był odnalezieniem grobów na tarnowskich i krakowskich cmentarzach długoletnich pracowników Zakładu. Zlokalizowano ich 28, w tym grób prof. dr inż. Jana Studniarskiego, pierwszego dyrektora Elektrowni Miejskiej, rektora AGH, współtwórcę w 1919 r. SEP, pochowanego na cmentarzu Rakowickim w Krakowie. Na odnalezionych grobach członkowie Koła złożyli kwiaty, zaś na wspomnianym *Wieczorze* nie było końca wspomnieniom o nieżyjących kolegach. To była bardzo wzruszająca uroczystość. Przez szereg lat sepowcy z ZET będą pielęgnowali tradycję składania kwiatów na odwiedzanych, z okazji Dnia Wszystkich Świętych, grobach.

**Siedziby
ZET S.A.
wczoraj i dziś**

Tarnowskie Dni Elektryki '97 - INTERNET - prezentacje firm

Tarnowskie Dni Elektryki '97 - INTERNET - uczestnicy spotkania

Uroczystość wręczenia odznaczeń państwowych z okazji 60-lecia Zakładu Energetycznego Tarnów S.A. 1997 r.

Odnaczeni pracownicy ZET S.A. z okazji 60-lecia istnienia Zakładu w środku Prezes Spółki mgr inż. Dariusz Lubera

Zakład Energetyczny Tarnów Spółka Akcyjna

ul. Lwowska 72/96b, 33-100 Tarnów
tel. 21-36-81, fax 21-61-17
tlx 066403 ZSTA PL

Realizując swoją podstawową działalność statutową,
dodatkowo świadczy usługi w zakresie:

- montażu przyłączy do budynków mieszkalnych,
komunalnych i handlowych na terenie
woj. tarnowskiego,
- przeglądów i badań transformatorów grupy III,
- lokalizacji uszkodzeń w kablach energetycznych
i telefonicznych,
- badań i sprzedaży oleju transformatorowego,
- wykonawstwa specjalistycznych pomiarów
na urządzeniach elektroenergetycznych,
- badań sprzętu elektroizolacyjnego.

Zapraszamy także do korzystania z usług Spółek:

- "Energ-Market" B.H.U. Sp. z o.o. ul. Kryształowa 1/3, Tarnów
handel hurtowy i detaliczny artykułami branży elektrycznej
i pochodnymi
- "Autozet" B.U.M. Sp. z o.o. ul. Kryształowa 1/3, Tarnów,
obsługa pojazdów i usługi przewozowe,
- "Jaga" O.S.W. Sp. z o.o. ul. Jasna 5, Muszyna,
organizacja wypoczynku, imprez okolicznościowych i szkoleń.

Wysoka jakość - konkurencyjne ceny!

Oddział Tarnowski SEP

oferuje usługi w zakresie:

- organizacji konferencji i porad
- organizacji kursów przygotowawczych do egzaminów kwalifikacyjnych dla elektryków
- organizacji kursów przygotowawczych do egzaminu na uprawnienia budowlane
- organizacji szkoleń specjalistycznych (w tym na uprawnienia pomiarowe)
- przeprowadzanie egzaminów kwalifikacyjnych dla elektryków
- pośrednictwa w sprzedaży materiałów szkoleniowych
- działalności informacyjnej i doradztwa technicznego
- opiniowania wniosków o nadanie specjalizacji zawodowej dla inżynierów i techników
- opiniowania wniosków w sprawie nadania rekomendacji dla wyrobów usług w branży elektrycznej.

Ośrodek Rzeczoznawstwa SEP
33-100 Tarnów ul. Rynek 10 tel. 21-55-29

Świadczy usługi
we wszystkich dziedzinach elektryki:

☒ Ekspertyzy i opinie	☒ Badania techniczne urządzeń elektrycznych i elektronicznych
☒ Projekty techniczne i technologiczne	☒ Opinie rekomendacyjne
☒ Badania eksploatacyjne	☒ Instrukcje eksploatacyjne

Oddział Tarnowski
Stowarzyszenia Elektryków Polskich
organizuje

kursy przygotowawcze
do egzaminu na uprawnienia budowlane
we wszystkich specjalnościach i branżach zawodowych

Szkolenie przeznaczone jest dla: inżynierów, techników, mistrzów

Tematyka szkolenia obejmuje wszystkie rozporządzenia i zarządzenia Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego wymagane na egzaminach.

Wykłady prowadzone są przez doświadczonych fachowców.
Czas trwania kursu wynosi 100 godz. wykładów

Dokładnych informacji na temat wymaganej praktyki udziela
UW Wydział Nadzoru Budowlanego Tarnów ul. Narutowicza
Informacje, zgłoszenia: w biurze oddziału SEP
w Tarnowie Rynek 10, tel.: 21-55-29 21-60-11

BIURO USŁUG MOTORYZACYJNYCH

**33-100 Tarnów ul. Kryształowa 1/3
tel. (0 14) 21-36-81 w. 1448 lub 1482
tel./fax (0 14) 21 83 21**

OFERUJE USŁUGI W ZAKRESIE:

- ◆ diagnostyki i przeglądów technicznych samochodów osobowych, ciężarowych do 3,5 t
- ◆ mycia ręcznego nadwozi i podwozi do konserwacji
- ◆ zabezpieczenia antykorozyjnego nadwozi
- ◆ lakierowania samochodów przy zastosowaniu najnowszych technik lakierniczych (lakierowanie w kabinie lakierniczej)
- ◆ prac blacharskich i spawniczych
- ◆ montażu instalacji alarmowych
- ◆ wykonywania napraw powypadkowych na PZU
- ◆ naprawa samochodów ciężarowych

oraz

- u wynajmu samochodów ciężarowych, żurawi samochodowych, podnośników energetycznych oraz świdrostawiaczy
- u wynajmu autobusu Autosan H9 oraz mikrobusu Renault na wycieczki szkolne i zakładowe

**Posiadamy własną Stację Paliw
czynną w godz. od 7.00 - 20.00**

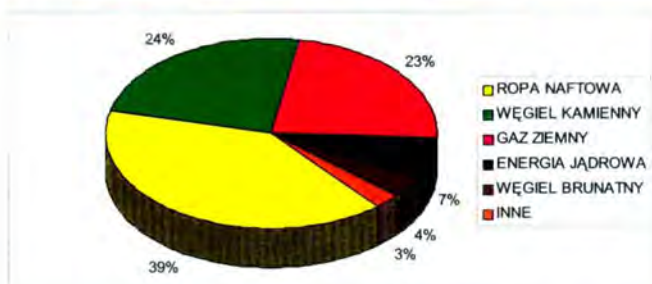
***Oferujemy krótkie terminy,
wysoką jakość i konkurencyjne ceny***

ENERGETYKA POLSKA 1997 JAKA JEST?

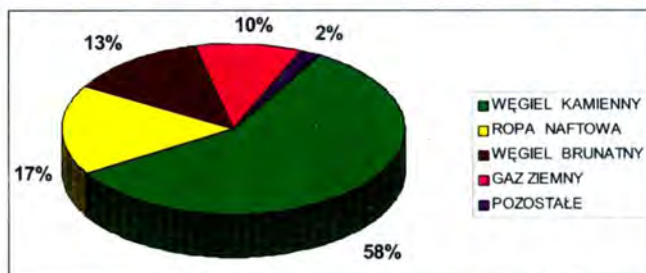
Energetyka Polska – drugiej połowy lat dziewięćdziesiątych przeżywa proces poważnych przemian dostosowawczych do gospodarki rynkowej. Zdarzenia polityczne i decyzje gospodarcze roku 89 i lat następnych wymagają zwiększenia efektywności wykorzystania paliw i energii.

Struktura zużycia nośników energii w Polsce jest niekorzystna.

Struktura zużycia nośników energii na świecie

Struktura zużycia nośników energii w Polsce

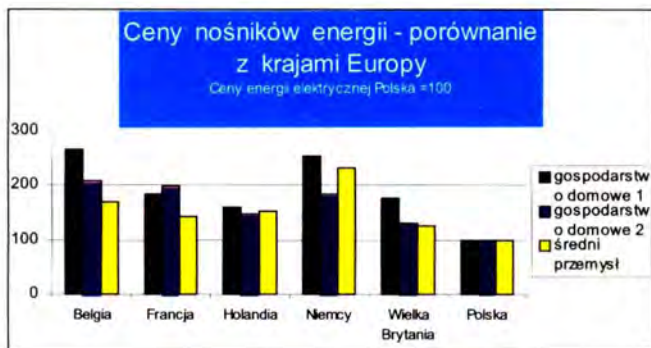
Wymusza to wyższy niż w świecie koszt technologii spalania oraz ochrony ekologicznej. Stąd potrzeby inwestycyjne energetyki, zarówno odtworzeniowe jak i ekologicznej szacowane są na czas do 2010 roku na 50 MILIARDÓW dolarów amerykańskich.

W produkcji krajowym brutto elektroenergetyka ma 5 % udziału, zaś przychody roczne 1997 roku szacowane są na wartość około 15 500 000 tys. PLN. Wartość odtworzeniowa majątku wynosi brutto około 45 mld PLN (wg cen roku 1997).

Odpisy amortyzacyjne po pełnym przeszacowaniu (efekt roku 1989) wyniosą

- za 1997 rok - 2,9 MLD ZŁ
- a za 1998 rok - 3,1 MLD ZŁ

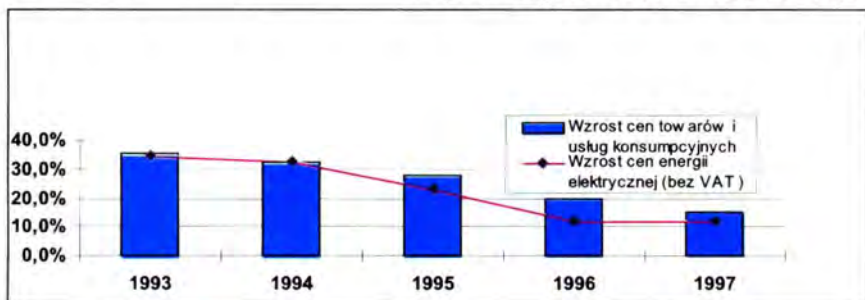
Ceny energii elektrycznej w Polsce są wyraźnie niższe od cen energii w krajach UE.

Ich roczne przyrosty w porównaniu ze wzrostem kosztów towarów i usług w ostatnich trzech latach niekorzystne dla energetyki.

WZROST CEN ENERGII ELEKTRYCZNEJ A INFLACJA

	1993	1994	1995	1996	1997
Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych	35,3%	32,2%	27,8%	19,8%	15,0%
Wzrost cen energii elektrycznej (bez VAT)	35,1%	33,1%	23,1%	12,0%	12,0%

Ceny producentów energii są także bardzo zróżnicowane.

Energetyka „brunatna” jest dwukrotnie tańsza od „czarnej”. A jeżeli przyjąć, najniższą cenę z elektrowni „Belchatów” – za 100, to najtańsza z węgla kamiennego wynosi już 165 a najdroższa 200.

RANKING CEN ENERGII ELEKTRYCZNEJ W ELEKTROWNIACH W 1996 R

*(Ceny odzwierciedlają
tzw.koszt zmienny, tj.koszt
paliw i koszt gospodarczego*

korzystania ze środowiska naturalnego)

Elektrownia	Poziom cen w %
BELCHATÓW	100
PAŃNÓW	128,5
ADAMÓW	148
KONIN	149
TURÓW	164,4
RYBNIK	165,3
OPOLE	165,8
ŁAZISKA	168
JAWORZNO 3	174,5
ŁAGISZA	177,5
STAŁOWA WOLA	177,7
POŁANIEC	178,2
SIERSZA	178,3
KOZIENICE	184,2
OSTROŁĘKA	198,6
DOLNA ODRA	199,7

Udział energii elektrycznej w strukturze zapotrzebowania na podstawowe nośniki energii finalnej w Polsce wynosi około 12 % zaś dla przemysłu 15 %

Energetyka spala około 61 MLN TON węgla kamiennego i 65 MLN TON węgla brunatnego.

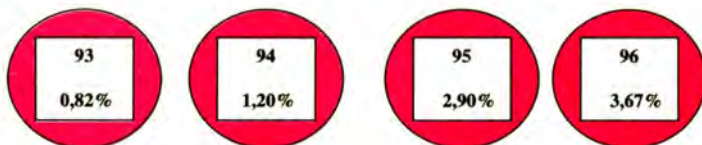
Ważnym jest zatem, aby polityka państwa zmierzała nadal do preferowania krajowych nośników energii. To także ma bardzo istotne znaczenie dla procesów restrukturyzacji polskiego górnictwa.

Prognozy paliwowo-energetyczne jednoznacznie przewidują znaczny przyrost zużycia energii elektrycznej do 2010 roku. Najczęściej jest to przyrost 40 %. To bez wątpienia atrakcyjna oferta rynkowa!!!

W ostatnich latach sprzedaż energii potwierdza prawdziwość tych przewidywań.

PRZYROSTY KONSUMPCJI ENERGII ELEKTRYCZNEJ DLA ODBIORCÓW FINALNYCH

(W stosunku do roku poprzedniego)

- NIŻSZE ZDECYDOWANIE OD PRZYROSTU PRODUKTU KRAJOWEGO
- ZNACZĄCE I ISTOTNE DLA GÓRNICTWA
- POTWIERDZAJĄ SKUTECZNOŚĆ POLITYKI UATRAKCYJNIENIA CEN KRAJOWYCH NOŚNIKÓW ENERGII

Równocześnie obserwujemy znaczący spadek energochłonności produktu krajowego brutto. Porównując lata 1996 do 1992 :

Dla konsumentów finalnych (przemysł + ludność)

zmniejszyła się o

14,0%

W stosunku do produkcji energii elektrycznej

(przemysł + ludność + eksport i konsumpcja własna)

zmniejszyła się o

13,4%

To efekt procesu traktowania nośników energii jako towaru (koszt, cena, zysk) a nie dobra (subwencja państwa), ale także dostępu Polski do wysoko wydajnych technologii przetwarzania energii.

Sądzę, że wprowadzone zróżnicowanie regionalne cen energii (MAJ 1995 dla odbiorców przemysłowych ; STYCZEŃ 1997 dla indywidualnych) - ten proces przyspieszy.

Polski system energetyczny współpracuje od września 1995 roku z systemem energetycznym Unii Europejskiej. Jest to swego rodzaju „certyfikat ” – pierwszy dla tak poważnej części naszej gospodarki.

Warto także jest podkreślenie iż od ponad trzech lat nie występują zagrożenia systemowe energetyki z powodów społecznych.

Rząd przygotowując strategię dostosowania energetyki do wymogów gospodarki rynkowej przyjął szereg dokumentów:

1. Założenia polityki energetycznej Polski do roku 2010
2. Demonopolizację i prywatyzację elektroenergetyki
3. Górnictwo węgla kamiennego, polityka państwa i sektora na lata 1996 – 2000
4. Program restrukturyzacji organizacyjnej Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa
5. Program restrukturyzacji i prywatyzacji sektora naftowego

Część tych dokumentów została przedstawiona Sejmowi.

Programy te wyznaczyły cele strategiczne w energetyce :

1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju,
2. Zapewnienie równego traktowania podmiotów działających w sektorze energetycznym, niezależnie od formy własności
3. Zapewnienie równoważenia interesów odbiorców i energetyki
4. Ochrona odbiorców przed wykorzystywaniem pozycji monopolisty energetycznych firm przemysłowych
5. Stworzenie warunków dla rozwoju konkurencyjności w sektorze energetycznym i jego rozwoju.

Realizacja tych celów wymaga nowych instrumentów prawnych.

W pierwszej połowie 1997 roku zakończono proces legislacyjny Prawa Energetycznego.

Nowe prawo łącznie z pakietem rozporządzeń wykonawczych tworzy nowoczesne , rynkowe i niesprzeczne z prawem Unii Europejskiej reguły funkcjonowania polskiej energetyki w otwartej gospodarce rynkowej.

Nowe prawo rozpocznie swoje "ustawowe życie" od 04 grudnia 1997 roku.

Najistotniejsze z postanowień prawa energetycznego :

1. Rozdział funkcji właścicielskich (MINISTER SKARBU) politycznych (MINISTER GOSPODARKI) i regulacyjnych (URZĄD REGULACJI ENERGETYKI)
2. Wprowadzenie zasady dostępu stron trzecich do sieci energetycznych
  - ❖ obowiązek świadczenia usług przemysłowych jest ograniczony do paliw i energii wydobywanych i wytwarzanych w kraju,
  - ❖ na działalność w zakresie obrotu paliwami i energią trzeba uzyskać koncesję.
3. Uwolnienie i zróżnicowanie regionalne cen energii
  - ❖ proces uwalniania cen zakończony będzie nie później niż do końca 1999 roku (może i sądzę że powinien być przyspieszany różnie dla różnych nośników energii),
  - ❖ przyjęto zasadę, że ceny są wynikiem kosztów bez subsydiowania przez państwo z zachowaniem uprawnień kontrolnych Urzędu Regulacji Energetyki.
4. Zapewniono spójność z traktatem energetycznym i regulacjami prawnymi energetyki w Unii Europejskiej

5. Odejście od zasady wyższej użyteczności publicznej energetyki :

- ❖ przyjęto zasadę równego traktowania działalności energetycznej, niezależnie od form własności,
- ❖ wprowadzono obowiązek zawarcia umowy z odbiorcą,
- ❖ wprowadzono uprawnienia Prezesa URE do nałożenia obowiązku świadczenia dostaw paliw i energii na określony czas, mimo generowanych strat z możliwością pokrycia uzasadnionych strat przez Skarb Państwa.

Klient zyskał szereg uprawnień, które powodują, że stał się wyraźnie uprzywilejowanym podmiotem działalności energetyki:

- ❖ wprowadzono obowiązek zawarcia umowy na dostawę energii,
- ❖ wprowadzono obowiązek wykonania przyłącza na koszt energetyki,
- ❖ wprowadzono obowiązek realizacji i finansowania budowy i rozbudowy sieci energetycznych oraz przyłączy (jeżeli są zawarte w planie przestrzennym zagospodarowania gmin),
- ❖ przekazano cały obszar planowania i organizowania zaopatrzenia w ciepło gminom

Prawo Energetyczne powołuje Radę Konsultacyjną przy Prezesie URE z gwarancją uczestnictwa środowisk konsumenckich.

Stało się zatem, że proces koniecznej zmiany filozofii funkcjonowania energetyki zyskał właściwe regulacje prawne!!!

Często pada pytanie gdzie jest gwarancja, że ten proces będzie konsekwentnie realizowany ?

Sądzę, że jest przede wszystkim w determinacji samych energetyków w prowadzeniu procesu przemian i równocześnie w dokonaniach Rządu, który w przyjętych decyzjach, tę wolę znakomicie wspiera!

Herbert Leopold Gabrys

Tymczasem wraz z upadkiem komunizmu w Polsce i w krajach Europy Wschodniej, powoli następowała transformacja zarówno ustrojowa jak i społeczno - gospodarcza w naszym kraju. Wielkie zmiany strukturalne czekały także energetykę, podobnie jak i inne gałęzie gospodarki.

13 marca 1990 r., w nowych już okolicznościach ustrojowych, dobiegła końca kolejna kadencja Zarządu Koła SEP przy ZET. Tego dnia dokonano wyboru nowego Zarządu, który tworzyli:

mgr inż. Waław Lis - przewodniczący

Józef Stec - sekretarz

Antoni Maziarka - skarbnik

członkowie:

Marek Grudzień

Antoni Kawik

Jan Kania

Stanisław Koziół

Jacek Sumera

Roman Szymkowiak

Komisję Rewizyjną tworzyli:

Bogusław Chmura, Ryszard Bargieł, Aleksander Kleszcz.

W okresie 46 lat działalności Koła SEP przy Zakładzie przewodniczącymi tej organizacji byli kolejno: inż. Leon Jakus, Wojciech Kluzza, mgr inż. Henryk Ziernicki, inż. Zdzisław Liwo, inż. Kazimierz Danko, mgr inż. Stefan Chylak, inż. Tadeusz Malec, mgr inż. Anatol Wesołowski, inż. Zbigniew Bosowski, inż. Józef Tabor, mgr inż. Jacek Sumera, mgr inż. Waław Lis, mgr inż. Andrzej Wojtanowski (obecnie sprawujący tę funkcję).

Członkowie Koła honorowani byli wielokrotnie wyróżnieniami przyznawanymi przez Zarząd Główny NOT, SEP. Aktywnie działają seniorzy Koła, do których w latach 80. i 90. należeli: Zenon Motyliński, Władysław Gala, Edmund Sumera, Henryk Składzień, Stanisław Anioł, Mieczysław Stadnicki, Stanisław Zakrzewski, Danuta Jasicka, Władysław Bujak i inni. Można powiedzieć, że przynależność do jakby nie było bardzo prestiżowego Koła SEP, nobilitowała. O poszanowaniu tradycji tej organizacji świadczy istnienie bardzo starannej i z pietyzmem prowadzonej Kroniki, założonej w 1976 r. przez Jana Bystrzyckiego. Mottem kroniki są słowa: *Ku pokrzepieniu serc i umysłów.*

Po utworzeniu w 1993 r. ZET S.A. wybrano w lutym 1994 r. nowy Zarząd Koła. Weszli do niego: Przewodniczący - Andrzej Wojtanowski, zastępca - Roman Szymkowiak, członkowie Zarządu: Celina Lis, Wacław Lis, Zbigniew Gniadek, Antoni Maziarka, Jan Kania, Marek Grudzień. Warto wspomnieć że od 1995 r. inż. Antoni Maziarka pełni funkcję prezesa Oddziału Tarnowskiego SEP.

Koło nr 1 jest seniorem wszystkich kół sepowskich w Tarnowie. Cieszy się zasłużoną estymą i powagą. W czasie 46 lat działalności członkowie Koła wyróżniali się działalnością, aktywnością, fachowością, szerokimi horyzontami. Zasilali szeregi Oddziału Tarnowskiego SEP, władze Oddziału NOT, tworzyli i tworzą historię nie tylko Zakładu, miasta i regionu. Są znani wśród licznej braci jakże prestiżowej organizacji polskiej, jaką jest Stowarzyszenie Elektryków Polskich.

W prawie półwiekowej historii Koła wielu członków tworzyło historię Zakładu, wyróżniali się w pracy zawodowej, społecznej nie tylko na terenie miasta. Nie sposób ich wszystkich wymienić. Zarząd Główny SEP nagrodził najwyższymi sepowskimi odznaczeniami następujących członków Koła nr 1w Tarnowie:

Srebrną Odznaką Honorową SEP

Tadeusz Gałuszka

Danuta Jasicka

Antoni Kawik

Roman Szymkowiak

Zbigniew Bosowski

Jan Bystrzycki

Kazimierz Danko

Wacław Lis

Zdzisław Liwo

Roman Lubich

Tadeusz Malec

Zenon Motyliński

Marian Mucha

Marian Mirek

Antoni Maziarka

Jan Niczyj

Adam Pilch

Jacek Sumera

Józef Stec

Jerzy Synowiec
Józef Tabor
Anatol Wesołowski
Jerzy Zach
Złotą Odznaką Honorową SEP

Henryk Ziernicki
Jerzy Rokita
Stefan Chylak
Aleksander Zieliński

Marian Mirek
Władysław Gala
Tadeusz Malec
Józef Tabor

Bardzo prestiżowy dla sepowców
Medal Pożaryskiego otrzymali:

Marian Mirek
Jerzy Rokita
Józef Tabor
Stefan Chylak

Krzyż Kawalerski za działalność w SEP: Henryk Ziernicki

Srebrny Krzyż Zasługi za działalność w SEP: Józef Stec

Za kilka lat, w 2001 r., członkowie Koła nr 1 przy ZET S.A. obchodzić będą jubileusz 50 - lecia. Z dumą i satysfakcją wejdą w następne półwiecze działalności.

Naszym środowiskiem stowarzyszeniowym i zawodowym wstrząsnęła wiadomość o tragicznej śmierci Naszego Kolegi i Przyjaciela inż. Romana Dzieńskiego.

Każda śmierć, a zwłaszcza gwałtowna, szczególnie zmusza nas do zastanowienia się i przemyśleń nad sensem przemijania i transcendencją istnienia.

Kol. Roman urodził się 27.09.1936 r. w Zakopanem. Studia inżynierskie ukończył w 1966 r. w Bydgoszczy, po których do końca na zle i do-

bre związał się z Tarnowską Telekomunikacją.

Modernizacja sieci telefonicznej Rejonowego Urzędu Telekomunikacji, na przełomie lat 60 i 70 tych, udział w budowie i uruchomieniu Wojewódzkiego Centrum Telekomunikacyjnego, telefonizacja gmin województwa tarnowskiego, wdrażanie coraz nowszych rozwiązań telekomunikacji krajowej i światowej, to Jego niekwestionowane osiągnięcia zawodowe. Nasz zmarły Przyjaciel Roman miał drugą pasję, którą była praca w Tarnowskim Oddziale Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Był współzałożycielem Tarnowskiego Oddziału SEP i jego długoletnim Viceprezesem.

Do jego osiągnięć stowarzyszeniowych, należy zaliczyć starania i udział w budowie na Górze Św. Marcina, stacji przekątnikowej dla emisji II programu TV. Dzięki tej inwestycji Tarnów już w 1974 r. w odbiorze II programu TV wyprzedził szereg miast wojewódzkich. Również udział w budowie tarnowskiego Domu Technika był udziałem Romana.

Specjalnością naszego Kolegi była organizacja licznych konferencji naukowo-technicznych z dziedziny telekomunikacji, zwłaszcza central cyfrowych i łączności światłowodowej.

Na długo zapamiętamy wspaniałe wycieczki i wieczornice corocznie organizowane z okazji Światowego Dnia Telekomunikacji.

W działalności cechowała Go konsekwencja, upór i profesjonalizm.

W kontaktach z otoczeniem bezpośredni, życzliwy i opanowany.

Ostatnim Jego bardzo udanym osiągnięciem była organizacja Tarnowskich Dni Elektryki - „Internet 97”, wymagało to szczególnie dużego wysiłku.

Dzięki Niemu impreza ta zyskała bardzo dobrą ocenę wśród uczestników.

Drogi Romku! - Wierzymy iż „non omnis moriar” - nie wszystko umarłeś ślad Twego trwania będzie w naszych sercach i pamięci.

Zegnamy Cię Drogi Przyjacielu i Kolego

Koleżanki i Koledzy
z Tarnowskiego Oddziału SEP

Wszystkim koleżankom i kolegom z
Stowarzyszenia Elektryków Polskich

którzy wzięli udział w uroczystościach pogrzebowych
i łączyli się z nami w modlitwie i bólu po śmierci
żegnając

Ś.P. Romana Dzieńskiego

a w szczególności Zarządowi SEP, za okazaną
w tych ciężkich chwilach pomoc i współczucie

Składamy najserdeczniejsze podziękowanie
żona z rodziną

HISTORIA

Historia energetyki tarnowskiej jest związana z intensywnym rozwojem miasta oraz jego infrastruktury przypadającym na przełom XIX i XX wieku. Wtedy bowiem rozbudowa Tarnowa, rozwój komunikacji i przemysłu wpłynęły znacząco na podjęcie przez Radę Miejską decyzji o konieczności stworzenia źródeł energii i budowy sieci elektrycznej. W 1908 roku powstał projekt elektrowni w Tarnowie, zlokalizowanej przy ulicy Wodnej, a rok później rozpoczęto budowę. Energia elektryczna stała się nieodzowna w funkcjonowaniu miasta, na ulicach i w domach rozblęły lampy elektryczne, kursował tramwaj miejski, a elektrownię rozbudowywano.

W marcu 1937 roku rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu wyznaczono w kraju okręgi elektryfikacyjne, a okręgiem XI był właśnie okręg tarnowski. Wtedy też podjęto decyzję o konieczności wydzielenia zakładu elektrycznego, tworzącego samodzielną jednostkę prawną.

2 lipca 1937 r. sporządzono akt notarialny mówiący o zamiarze założenia Spółki Akcyjnej pod firmą Okręgowy Zakład Elektryczny w Tarnowie. 22 lipca 1937 r. Minister Przemysłu i Handlu wydał zezwolenie na zawiązanie Spółki, 14 sierpnia 1937 r. do Sądu Okręgowego w Tarnowie wpłynęło podanie o zawiązanie Spółki celem wpisania do rejestru handlowego. 16 sierpnia tego samego roku zarejestrowano Okręgowy Zakład Elektryczny SA w Sądzie Okręgowym w Tarnowie. Akcjonariuszami Spółki byli w 11% Skarb Państwa i w 89% Zjednoczone Fabryki Związków Azotowych w Mościcach i Chorzowie. Siedziba Spółki mieściła się przy dzisiejszej ulicy E. Kwiatkowskiego, w miejscu gdzie obecnie stoi szpital.

13 sierpnia 1937 r. odbyło się Walne Zgromadzenie Organizacyjne, podczas którego wybrano władze Spółki. Pierwszym dyrektorem został Mieczysław Günther, który sprawował swoją funkcję przez dwa lata.

Wedle Statutu do obowiązków Spółki należało:

- budowa, zakładanie, instalowanie, utrzymywanie i eksploatacja zakładów wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i rozdzielających energię elektryczną, budowa przewodów elektrycznych wszelkiego napięcia i pozostałych tego rodzaju urządzeń, nie wyłączając przewodów telegraficznych i telefonicznych;

- wytwarzanie, przetwarzanie, przesyłanie, rozdzielanie, nabywanie i zbywanie energii elektrycznej;
- wykonywanie wszelkich czynności i prowadzenie przedsięwzięć i przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, mających bezpośrednią lub pośrednią styczność z działalnością, o której mowa w punktach poprzednich.

W pierwszym roku działalności OZET wykonał, względnie rozpoczął, następujące prace inwestycyjne:

1. doprowadzono linię 30 kV do Nowego Sącza;
2. ukończono budowę linii 30 kV do Rzeszowa;
3. wykonano budowę linii 30 kV Sandomierz-Nisko;
4. rozpoczęto budowę linii 30 kV Wojnicz-Bochnia;
5. rozpoczęto budowę linii 30 kV Dąbrowa-Mielec.

W latach drugiej wojny światowej Okręgowy Zakład Elektryczny SA pracował nieprzerwanie, a większość pracowników zapisało piękną kartę w tych tragicznych czasach.

OZET był jednym z pierwszych przedsiębiorstw Tarnowa uruchomionych tuż po opuszczeniu miasta przez okupanta niemieckiego. Uruchomienie nastąpiło już 18 stycznia 1945 r. w nader trudnych warunkach. Zakład nie posiadał na początku prawie wcale administracji. Istniał budynek przy ulicy Nowy Świat 3, lecz sprzęt biurowy prawie w całości został wywieziony przez okupanta do Rzeszy. Wkrótce rozpoczęto odbudowę zniszczonej sieci energetycznej i naprawę transformatorów. W krótkim czasie uruchomiono warsztaty przy ulicy Mościckiego, zorganizowano pogotowie sieciowe, urządzono i zagospodarowano pomieszczenia biurowe przy ulicy Nowy Świat. W pierwszym półroczu 1946 r. udało się odbudować zniszczenia spowodowane w latach okupacji na liniach i stacjach 30 kV, co pozwoliło na zasilanie energią elektryczną tarnowskich zakładów przemysłowych, a także na dostawę energii dla mieszkańców Tarnowa i regionu, zelektryfikowanego w dużej mierze w latach przedwojennych.

OZET po 1945 r. zachowywał przez kilka lat nazwę i strukturę podobną do tej sprzed 1939 r. Istotna zmiana nastąpiła 29 grudnia 1949 r., kiedy stał się własnością Państwa, podlegając organizacyj-

nie Zjednoczeniu Energetycznemu Okręgu Krakowskiego (ZEOK). W 1950 r. wydzielono z OZET-u elektrownie w Rożnowie i w Stalowej Woli, jako jednostki samodzielne.

W 1951 r. nastąpiła kolejna reforma organizacyjna w przemyśle energetycznym.

Decyzją rządu postanowiono utworzyć większe jednostki organizacyjne oraz wyodrębnić z nich poszczególne rodzaje działalności jak: wytwarzanie, rozdział i przesył energii, jej sprzedaż oraz obsługa odbiorców. W 1951 r. Zakład Energetyczny w Tarnowie został wchłonięty przez Zakłady Energetyczne Okręgu Wschodniego z siedzibą w Radomiu. Nowa nazwa tarnowskiej jednostki brzmiała: Zakład Sieci Elektrycznych w Tarnowie. W nowych granicach, objętych działalnością zakładu znalazły się powiaty: tarnowski, brzeski, dąbrowski, nowosądecki, częściowo nowotarski, dębicki, mielecki, tarnobrzeski oraz część powiatu niskiego, łącznie ze Stalową Wolą. W 1958 r. nastąpiła likwidacja istniejących od 1951 r. Zakładów Zbytu Energii, a ich kompetencje przejęły Zakłady Sieciowe, co pozwoliło na wprowadzenie pełnego rozrachunku za energię elektryczną. Jednocześnie zakłady te, z uwagi na nową formę działalności zmieniły nazwę. Powrócono wtedy do poprzedniej nazwy: Zakład Energetyczny Tarnów.

W 1961 r. dla zapewnienia wykonawstwa robót modernizacyjnych i remontowych, oraz realizacji drobnych inwestycji powołano Samodzielny Oddział Wykonawstwa Inwestycyjnego (SOWI) z siedzibą przy ulicy Wodnej. W latach 60-tych trwała dalsza rozbudowa i modernizacja systemu elektroenergetycznego. Wprowadzono mechanizację robót sieciowych. Słupy drewniane zastępowano żelbetowymi i strunobetonowymi. W Zakładzie zastosowano łączność radiową, co poprawiło działalność ruchowo-eksploatacyjną. Coraz powszechniej wprowadzano urządzenia telemechaniki, wyposażając w nie wszystkie stacje GPZ o górnym napięciu 110 kV.

W 1973 r. oddano do użytku nowoczesną bazę materiałowo-techniczną Zakładu przy ulicy Kryształowej na Piaskówce, która zastąpiła starą przy ulicy Mościckiego. Wybudowano także nowe postęrnki w Zakliczynie, Tuchowie, Szczucinie, Szczurowej, Krynicy i Starym Sączu. W 1973 r. została zakończona elektryfikacja wsi będących w zasięgu działania ZET. Ostatnią wsią, którą podłączono do sieci energetycznej, była Lubinka k. Szczepanowic.

W okresie dziesięciolecia 1967-1977 Zakład trzykrotnie przechodził reorganizację. Z dniem 1 stycznia 1969 r. Zakład przekazał tereny byłych powiatów: Dębica, Mielec, Tarnobrzeg, Stalowa Wola do Zakładu Energetycznego Rzeszów. Równocześnie ZE Tarnów przeszedł spod zarządu Zakładów Energetycznych Okręgu Wschodniego z siedzibą w Radomiu pod Zarząd Zakładów Energetycznych Okręgu Południowego z siedzibą w Katowicach. Jednocześnie z dniem 1 lipca 1969 r. Zakład w Tarnowie przejął od ZE Kraków Rejon Energetyczny Bochnia, oddając część powiatu nowotarskiego, m.in. Posterunek Energetyczny Szczawnica.

W 1975 r. Zakład zmienił swoje granice po raz kolejny, w związku z nowym podziałem administracyjnym kraju. ZET przejął od ZE Rzeszów Rejon Energetyczny Dębica oraz część obszaru należącego do Rejonu Energetycznego Jasło, z posterunkami energetycznymi w Gorlicach i Bobowej. Zakład w Tarnowie oddał z dniem 1 stycznia 1976 r. do Zakładu Energetycznego Kraków tereny nowopowstałego województwa nowosądeckiego, podległe do tej pory ZET.

W 1982 r. podjęto bardzo istotną dla regionu tarnowskiego, a także niezmiernie ważną dla krajowego systemu energetycznego inwestycję, jaką było wybudowanie i uruchomienie stacji 400/110 kV, zasilanej linią 400 kV z Elektrowni Połaniec. W 1986 r. oddano do użytku linię 400 kV Rzeszów-Tarnów i Tarnów-Tucznowa stanowiące fragment południowej szyny 400 kV krajowego systemu energetycznego. Zarządzeniem Ministra Przemysłu z dnia 16 stycznia 1989 r. zostaje utworzone przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą Zakład Energetyczny Tarnów, które 18 lutego 1989 r. zostaje wpisane w Sądzie Rejonowym w Tarnowie do rejestru przedsiębiorstw państwowych. Po raz pierwszy w powojennej historii Zakład staje się samodzielną, samorządną i samofinansującą się jednostką.

Rok 1991 był okresem licznych zmian kadrowych w Zakładzie. W styczniu odszedł na emeryturę wieloletni zastępca dyrektora ds. technicznych Jerzy Rokita. Poważna choroba dyrektora naczelnego Tadeusza Malca była z kolei przyczyną odwołania go ze stanowiska z dniem 15 lipca. W październiku został ogłoszony po raz pierwszy w historii Zakładu konkurs na dyrektora naczelnego. 1 grudnia stanowisko to objął wyłoniony w drodze konkursu Dariusz Lubera. 16 grudnia zastępcą dyrektora ds. ekonomiczno-handlowych został Jacek Sumera. Funkcję zastępcy dyrektora ds. technicznych pełnił nadal Józef Tabor, a głównej księgowej Halina Sajdera.

9 lipca 1993 r. Minister Przemysłu i Handlu wydał zarządzenie w sprawie podziału Przedsiębiorstwa Państwowego Zakład Energetyczny Tarnów i przekształcenia go w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa, a 12 lipca podpisano notarialnie akt przekształcenia przedsiębiorstwa ZE Tarnów w spółkę akcyjną. Tak więc data ta otwiera nową kartę w dziejach Zakładu.

Spółka została wpisana do rejestru handlowego w dniu 31 lipca 1993 r. w Sądzie Rejonowym w Tarnowie, nabywając tym samym osobowość prawną. Nazwa nowo powołanej Spółki brzmiała: Zakład Energetyczny Tarnów z siedzibą w Tarnowie. Do składu pierwszego Zarządu Spółki założyciel powołał w 1993 r. następujące osoby: Prezes Zarządu - Dariusz Lubera, Członkowie Zarządu: Jacek Sumera, Janusz Onak. W tym samym składzie Zarząd pracuje do dnia dzisiejszego.

W obecnym 1997 r. mija 60 lat od czasu założenia OZET SA. W ciągu tego okresu Zakład przechodził kilkakrotnie reorganizację, zmienił dwa razy siedzibę, w 1942 i 1993 r. Historię Zakładu tworzyli przede wszystkim pracujący tu ludzie, tysiące nazwisk, z których każdy wniósł wkład w jego rozwój. Praca w tym zakładzie wyróżniała. Jak mało które z tarnowskich przedsiębiorstw, Zakład był kojarzony zawsze z miastem.

Pamiętając o tym wszystkim postanowiono uczcić w szczególny sposób jubileusz 60-lecia Zakładu Energetycznego Tarnów. Miłą pamiątką dla byłych i terażniejszych pracowników Zakładu stanie się zapewne zarys monograficzny energetyki tarnowskiej: „60 lat Zakładu Energetycznego Tarnów 1937-1997”, autorstwa Antoniego Sypka, wydany z tej uroczystej okazji.

29 sierpnia 1997 r. odbyła się w tarnowskim teatrze oficjalna uroczystość jubileuszowa, którą zaszczylicili swoją obecnością m.in. posłowie i senatorowie ziemi tarnowskiej, goście z Ministerstwa Gospodarki, Polskiego Towarzystwa Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej, przedstawiciele administracji rządowej i samorządowej oraz liczne grono dyrektorów i prezesów zaprzyjaźnionych instytucji i firm z terenu miasta i województwa.

Uznając zasługi dla Spółki i całego środowiska zawodowego Prezydent Rzeczypospolitej przyznał odznaczenia państwowe pracownikom, których trwałe osiągnięcia przyczyniły się nie tylko do rozwoju energetyki tarnowskiej, ale i całej branży energetycznej. Zło-

tym Krzyżem Zasługi uhonorowano Jacka Sumere, Dyrektora ds. Ekonomiczno-Handlowych, członka Zarządu ZET SA. Srebrne Krzyże Zasługi otrzymali:

Dariusz Lubera - Prezes Zarządu Spółki, Dyrektor Naczelny
Stanisław Koziół - Kierownik Rejonu Energetycznego w Dąbrowie Tarnowskiej
Wacław Lis - Kierownik Rejonu Najwyższych Napięć Tarnów - Moście
Roman Szymkowiak - Kierownik Wydziału Nadzoru Inwestycji i Remontów.

Decyzją Rady Odznaki przyznano pracownikom posiadającym wybitne zasługi i osiągnięcia, prestiżową odznakę „Za Zasługi dla Zakładu Energetycznego Tarnów Spółka Akcyjna”. W roku jubileuszowym wyróżnionych nią zostało wyjątkowo 20 pracowników. Są to:

1. Jolanta Bączal - Kierownik Wydziału Ekonomicznego
2. Irena Kupiniak - Specjalista ds. Kontroli Wewnętrznej
3. Helena Patynowska - Kierownik Oddziału Handlowej Obsługi Klienta w Rejonie Energetycznym Dąbrowa Tarnowska
4. Barbara Wesołowska - Specjalista ds. Zatrudnienia i Płac
5. Dariusz Lubera - Prezes Zarządu
6. Jerzy Ciesielski - Kierownik Oddziału Linii w Rejonie Energetycznym Tarnów Miasto
7. Antoni Gaik - Elektromonter pogotowia elektroenergetycznego, Kierownik Posterunku Energetycznego Żabno
8. Stanisław Kamykowski - emerytowany Elektromonter pogotowia elektroenergetycznego w Rejonie Energetycznym Tarnów Miasto
9. Zbigniew Kaput - Kierownik Wydziału Rejonowej Dyspozycji Ruchu w Rejonie Energetycznym Dębica
10. Antoni Kuropatwa - Elektromonter pogotowia elektroenergetycznego, Kierownik Posterunku Energetycznego Ciężkowice
11. Jerzy Łacny - Elektromonter pogotowia elektroenergetycznego, Kierownik Posterunku Energetycznego Wiśnicz
12. Edward Okas - Radca prawny
13. Marian Mucha - Kierownik Oddziału Wykonawstwa Sieciowego w Rejonie Energetycznym Tarnów Teren, obecnie emeryt

14. Zenon Paciorek - Elektromonter pogotowia elektroenergetycznego, Kierownik Posterunku Energetycznego Łąka
15. Stanisław Padło - Kierownik Wydziału BHP
16. Jan Stojda - Kierownik Stacji w Rejonie Energetycznym Najwyższych Napięć Tarnów Mościce
17. Ryszard Strojny - Kierownik Oddziału Stacji w Rejonie Energetycznym Tarnów Miasto
18. Tadeusz Sysło - Elektromonter układów pomiarowych w Wydziale Techniki Pomiarowej
19. Piotr Uchwat - Kierownik Wydziału Przygotowania Inwestycji i Remontów
20. Franciszek Węgrzyn - Elektromonter pogotowia elektroenergetycznego, Kierownik Posterunku Energetycznego Radomyśl.

30 sierpnia 1997 r. na terenie Ośrodka Sportowo - Wypoczynkowego w Straszęcinie odbył się wielki festyn dla pracowników Zakładu, w którym wzięło udział ok. 1000 osób. Niezwykle różnorodny program festynu obejmował liczne konkursy, których uczestnicy musieli wykazać się nie tylko siłą i sprawnością fizyczną. W szranki rywalizacji stawiali zakładowi rycerze, piłkarze i lucznicy. Grano w koszykówkę, siatkówkę i tenisa. Konkursy przeplatane były występami artystycznymi i kabaretowymi. Wieczorem rozpalono ogniska, a zabawa trwała do świtu, kończąc święto tarnowskiej energetyki i energetyków.

WYDAWNICTWA SZKOLENIOWE COSiW SEP

1. Przepisy eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych,
wyd. II, W-wa 1994.
2. J. Laskowski: Poradnik elektroenergetyka przemysłowego,
wyd. III, W-wa 1994.
3. A. Rogoń: Ochrona od porażen w instalacjach elektrycznych
(poradnik), W-wa 1996.
4. T. Uczciwek: Skrypt do szkolenia osób dozoru i eksploatacji instalacji
oraz urządzeń elektroenergetycznych w zakładach przemysłowych
i innych jednostkach gospodarczych , wyd.II, W-wa 1994.
5. Z. Konopacki, Z.Gryzewski: Prace pomiarowo-kontrolne przy
urządzeniach elektroenergetycznych o napięciu znamionowym
do 1 kV, wyd.II W-wa 1994.
6. Z. Konopacki, Z.Gryzewski: Prace pomiarowo-kontrolne przy
urządzeniach elektroenergetycznych o napięciu znamionowym
wyższym od 1 kV wyd.II W-wa 1994.

**Wydawnictwa te można nabyć (odpłatnie)
w biurze O/Tarnowskiego SEP - Tarnów,
Rynek 10 w godz. 9-15**

Przedsiębiorstwo Wielobranżowe
"Eltar" Sp. z o.o.
33-100 Tarnów ul. Starodąbrowska 20
tel. (014) 22-49-51 fax (014) 26-21-99

Konto bankowe:
Bank Gospodarki Żywnościowej o/Tarnów Nr 885001-1036-2701-11

WYKONAWSTWO

elektrycznych sieci
napowietrznych i kablowych
wysokiego i niskiego napięcia

BETONIARNIA

Tarnów ul. Sadowa 64
tel. (014) 22-49-53

Dąbrówka Tarnowska
ul. Zabińska 10

- beton klasy od B-7.5 do B-25
- transport betonu
- prefabrykaty betonowe
tj. np.: kręgi, obrzeża,
płytki chodnikowe i inne
- elementy betonowe sieci
elektroenergetycznych
- inne prefabrykaty
na zamówienie
- cement workowany i luzem

Przedstawiciel
Cementowni Nowiny k/Kielc

ZARZĄD TRANSPORT

tel. (014) 22-49-51 lub 52
fax (014) 26-21-99

- towarów ciągnikami siodłowymi
wraz z naczepe
- wynajem:
  - dźwigów
  - koparko-ladowarek
  - stawiaczo-świdrów
  - spychaczy DT

WARSZTATY MECHANICZNO- ELEKTRYCZNE

Tarnów ul. Sadowa 64
tel. (014) 22-49-53

- prace ślusarsko-spawalnicze,
tokarskie
- konstrukcje do sieci
elektroenergetycznych
- złącza kablowe
- ogrodzenia metalowe
- bramy
- różne konstrukcje metalowe,
wg. dostarczonych projektów